

Perusteltu syy / aihe, painava syy, pätevä/hyväksyttävä syy

26.11.2010

Olemme koonneet tähän tiedostoon eri vaihtoehtoja kääntää englanniksi 'perusteltu syy / aihe' ja 'painava syy' sekä muutamia muita samankaltaisia käsitteitä, jotka esiintyvät **lakikonteksteissa**. Esimerkkejä on haettu eri lähteistä niin Suomesta kuin ulkomailtakin ja käsitteiden sisällöistä sekä vastinevaihtoehdoista on keskusteltu juristien kanssa.

Alla on joitakin suuntaa-antavia selityksiä perustellun ja painavan syyn eroista:

Perusteltua syytä käytetään silloin, kun on selkeästi esitettävissä oleva syy tehdä jotakin. Oikeudenkäyntiä voidaan esimerkiksi lykätä, jos asianomistajaa ei saada haastetuksi.

Painavaa syytä taas käytetään silloin, kun on selkeästi esitettävä syy tehdä jotakin, ja tämä syy ei ole vähäpätöinen. Painava syy vaatii enemmän kuin perusteltu syy: mikä täyttää perustellun syyn, ei välttämättä täytä painavan syyn kriteerejä. Myös oikeuskäytännössä on tulkittu, että painava on enemmän kuin perusteltu syy.

Painavan ja perustellun syyn ero on "veteen piirretty viiva", joten ilmaisuille on ongelmallista antaa rajoittavaa suositusta. Englanniksi on melkein rajattomasti tapoja ilmaista samansuuntainen ajatus.

Kyseessä on hankala käsiteryhmä, eivätkä tässä antamamme vastine-ehdotukset ole kaikenkattavia. Sopivan vastineen valinta riippuu hyvin paljon kontekstista.

1. Esimerkkejä Suomen lainsäädännöstä

(fi) perusteltu syy / aihe

(en) justified reason, justified grounds, reasonable grounds

Esimerkkilause	Esimerkkilauseiden lähteet
Jos rikoksen tekopaikasta ei ole varmuutta, mutta on perusteltua syytä olettaa, että rikos on tehty Suomen alueella, se katsotaan tehdyksi Suomessa.	Rikoslaki 10 § (16.8.1996/626) Rikoksen tekopaikka

Esimerkkilause	Esimerkkilauseiden lähteet
<p>If there is no certainty as to the place of commission, but there is justified reason to believe that the offence was committed in the territory of Finland, said offence is deemed to have been committed in Finland.</p>	
<p>Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos haltijalla on perusteltua aihetta vastustaa tavaroiden laskemista uudelleen liikkeeseen, erityisesti milloin tavaroihin on tehty muutoksia tai niitä on huononnettu sen jälkeen, kun ne on laskettu liikkeeseen.</p> <p>The foregoing subsection shall not apply if the proprietor has justified grounds for objecting to the goods being once again placed on the market, in particular if alterations have been made to the goods or if they have deteriorated after having been placed on the market.</p>	<p>Tavaramerkkilaki 7/1964</p> <p>http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1964/19640007</p> <p>http://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/1964/en19640007.pdf</p>
<p>Jos on perusteltua syytä epäillä, että potilaalla on hallussaan 22 g §:ssä tarkoitettuja aineita tai esineitä [...]</p> <p>If there are reasonable grounds to suspect that a patient is in possession of substances or objects referred to in section 22 g [...]</p>	<p>Mielenterveyslaki 1116/1990</p> <p>http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1990/19901116</p> <p>http://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/1990/en19901116.pdf</p>
<p>Jos on perusteltua aihetta epäillä, että henkilöllä on mukanaan vaarallinen esine, henkilö voidaan tarkastaa sellaisen löytämiseksi (3 luku, 8 §)</p> <p>If reasonable grounds exist for suspecting that a person is carrying a dangerous object, he/she can be searched in order to locate the object.</p>	<p>Laki eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta 485/2004</p> <p>http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2004/20040485</p> <p>http://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2004/en20040485.pdf</p>

(fi) painava syy (en) important reason; weighty reason

(Huom. tätä vastinetta **ei** käytetä EU- eikä brittilainsäädännössä.)

Esimerkkilause	Esimerkkilauseiden lähteet
<p>Valituslupa voidaan myöntää ainoastaan, jos [...] taikka jos siihen on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen sellaisen oikeudenkäynti- tai muun virheen takia, jonka perusteella ratkaisu olisi purettava tai poistettava, tahi jos valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.</p> <p>Leave to appeal may be granted only if [...] if there is a special reason for this because of a procedural or other error that has been made in the case on the basis of which the judgment is to be reversed or annulled; or if there is another important reason for granting leave to appeal.</p>	<p>Oikeudenkäymiskaari 4/1734</p> <p>http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1964/19640007</p> <p>http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/1734/en17340004.pdf</p>
<p>Alle 18-vuotiaana tehdystä rikoksesta ei kuitenkaan saa tuomita ehdottomaan vankeusrangaistukseen, elleivät painavat syyt sitä vaadi.</p> <p>However, an unconditional sentence of imprisonment shall not be imposed for an offence committed when the perpetrator was under 18 years of age, unless this is demanded by weighty reasons.</p>	<p>Rikoslaki 9 § (13.6.2003/515) Valinta ehdollisen ja ehdottoman vankeusrangaistuksen välillä</p>

(fi) pätevä syy / hyväksyttävä syy (en) valid reason

Esimerkkilause	Esimerkkilauseiden lähteet
<p>Jos purkaminen estyy pätevän syyn vuoksi, sen saa toimittaa 14 päivän kuluessa esteen lakkaamisesta.</p> <p>If cancellation is prevented for a valid reason, it may take place within 14 days of the date on which the impediment ceases to exist.</p>	<p>Työsopimuslaki 55/2001 – 8 luku: 2 §</p> <p>http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20010055</p> <p>http://www.finlex.fi/pdf/saadkaan/E0010055.PDF</p>
<p>Jos ajanjakso on keskeytynyt sen johdosta, että työntekijän työsuhde on päättynyt tai että hän ei ole voinut olla työssä loman, sairauden tai muun hyväksyttävän syyn vuoksi, [...]</p> <p>If the period has been interrupted because the employee's employment relationship has ended or because the employee has been unable to work due to leave, illness or some other valid reason, [...]</p>	<p>Työaikalaki 605/1996</p> <p>http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960605</p> <p>http://www.finlex.fi/pdf/saadkaan/E9960605.PDF</p>

2. Esimerkkejä EU-lainsäädännöstä

Lauserakenne on usein muodossa:

(en)

reasonable grounds/cause for believing/suspecting/doubting/assuming
reasonable grounds/cause to believe/suspect

(fi)

voidaan perustellusti uskoa
on perustellut syyt uskoa/epäillä/olettaa

(fi) perusteltu syy; perusteltu aihe
(en) reasonable grounds; reasonable cause; good reason; appropriate reason; substantiated justification; legitimate reason; legitimately; valid reason

Esimerkkilause	Esimerkkilauseiden lähteet
<p>[...] jäsenvaltioiden on säädettävä kaikki muut tarvittavat säännöt, jotka koskevat valituksen tekemistä, mukaan luettuna valituksen perustelujen esittämistä koskevan määräajan jatkaminen perustellusta syystä.</p> <p>Member States shall lay down all other necessary rules for lodging appeal, including rules to extend the time-limit for filing the grounds of appeal for a reasonable cause.</p>	<p>Ehdotus NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI pakolaisaseman myöntämistä tai peruuttamista koskevissa menettelyissä jäsenvaltioissa sovellettavista vähimmäisvaatimuksista,</p> <p>http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?mode=dbl&lang=en&ihmlang=en&lng1=en,fi&lng2=da,de,el,en,es,fi,fr,it,nl,pt,sv,&val=249558:cs&page=</p>
<p>(a) on perusteltua syytä olettaa, että hän on vaaraksi sen jäsenvaltion turvallisuudelle, jossa hän on;</p> <p>(a) there are reasonable grounds for regarding him or her as a danger to the security of the Member State in which he or she is present [...]</p>	<p>Neuvoston direktiivi 2004/83/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelyä pakolaisiksi tai muuta kansainvälistä suojelua tarvitseviksi henkilöiksi koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä myönnetyn suojelun sisällöstä.</p> <p>http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32004L0083:FI:NOT</p>
<p>1. Jäsenvaltioiden on säädettävä riittävästä oikeudellisesta suojasta tehokkaiden teknisten toimenpiteiden kiertämistä vastaan, jos asianomainen teon suorittaja on tiennyt tai jos</p>	<p>Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi annettu 22 päivänä toukokuuta 2001, tekijänoikeuden ja lähioikeuksien</p>

Esimerkkilause	Esimerkkilauseiden lähteet
<p>hänellä on ollut perusteltu aihe tietää toimintansa tarkoittavan kiertämistä.</p> <p>1. Member States shall provide adequate legal protection against the circumvention of any effective technological measures, which the person concerned carries out in the knowledge, or with reasonable grounds to know, that he or she is pursuing that objective.</p>	<p>tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa</p> <p>http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32001L0029:FI:HTML</p>
<p>4. Jos toimivaltainen viranomainen perustellusta syystä katsoo, että sille toimitetut asiakirjat ovat puutteelliset tai että niitä on täydennettävä lisätiedoin, [...]</p> <p>4. If the competent authority finds, on reasonable grounds, that the documents submitted to it are incomplete or that supplementary information is needed [...]</p>	<p>Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/71/EY, annettu 4 päivänä marraskuuta 2003, arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta</p> <p>http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:019:0001:01:FI:HTML</p>
<p>; myönnetyn määräajan päättymistä ei kuitenkaan voi käyttää syynä kieltäytyä maksamasta korvausta sijoittajalle, joka perustellusta syystä ei ole ajoissa voinut esittää saatavaansa,</p> <p>; whereas, however, the fact that such a period has expired may not be invoked against an investor who for good reason has not been able to present his claim within the time allowed;</p>	<p>EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 97/9/EY</p> <p>http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?mode=dbl&lang=en&ihmlang=en&lng1=en,fi&lng2=bg,cs,da,de,el,en,es,et,fi,fr,hu,it,lt,lv,mt,nl,pl,pt,ro,sk,sl,sv,&val=218499:cs&page=</p>
<p>Jos jäsenvaltio perustellusta syystä pitää rengas- tai ajoneuvotyyppiä vaarallisena, vaikka [...]</p>	<p>Neuvoston direktiivi 92/23/ETY , annettu 31 päivänä maaliskuuta 1992, moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen renkaista ja renkaiden asentamisesta</p>

Esimerkkilause	Esimerkkilauseiden lähteet
If, on the basis of a substantiated justification , a Member State considers that a tyre type or a vehicle type is dangerous (31992L0023)	http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?mode=dbl&lang=en&ihmlang=en&lng1=en,fi&lng2=bg,cs,da,de,el,en,es,et,fi,fr,hu,it,lt,lv,mt,nl,pl,pt,ro,sk,sl,sv,&val=186075:cs&page=
<p>[...] ainoastaan tämän päätöksen 14 artiklan 1 kohdassa määrätyissä tapauksissa eli yleiseen järjestykseen, turvallisuuteen tai kansanterveyteen liittyvistä syistä tai silloin, kun hän poistuu vastaanottavan jäsenvaltion alueelta merkittäväksi ajaksi ilman perusteltua syytä.</p> <p>[...] conferred by that provision except in the circumstances laid down in Article 14(1) of that provision, namely on grounds of public policy, public security or public health, or when he leaves the territory of the host Member State for a significant length of time without legitimate reason.</p>	http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62008C0303:FI:NOT
<p>[...] olisi hyväksyttävä selkeät periaatteet, jotka antaisivat takeet niille, jotka perustellusta syystä hakevat suojaa Euroopan unionista ja pyytävät pääsyä sen alueelle.</p> <p>[...] adopt clear principles offering guarantees to those who are legitimately seeking protection in the European Union (52000DC0755)</p>	<p>KOMISSION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE Yhteinen turvapaikkamenettely ja turvapaikan saaneille yhtenäinen asema koko unionissa</p> <p>http://eur-lex.europa.eu/staging/Notice.do?mode=dbl&lang=en&ihmlang=en&lng1=en,fi&lng2=da,de,el,en,es,fi,fr,it,nl,pt,sv,&val=241115:cs&page=</p>
(d) FTD-asiakirjaa varten hakijalla on oltava perusteltu syy , jonka vuoksi hänen on matkustettava toistuvasti maansa alueen kahden eri osan välillä.	Neuvoston asetus (EY) N:o 693/2003, annettu 14 päivänä huhtikuuta 2003, erityisen kauttakulkua helpottavan asiakirjan (FTD) ja rautateitse tapahtuvaa kauttakulkua helpottavan asiakirjan (FRTD) käyttöön ottamisesta sekä

Esimerkkilause	Esimerkkilauseiden lähteet
(d) for the FTD, have valid reasons for frequent travelling between the two parts of the territory of his country.	yhteisen konsuliohjeiston ja yhteisen käsikirjan muuttamisesta http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32003R0693:FI:HTML

3. Hakutulosten lukumääriä britti-, EU- sekä Suomen lainsäädännöstä alla olevilla hakusanoilla

Hakusana	Hakutulokset
reasonable grounds for / to	site:opsi.gov.uk – 2 930 site:eur-lex.europa.eu – 22 700 site:finlex.fi – 74
good reason	site:opsi.gov.uk – 668 site:eur-lex.europa.eu – 7 540 site:finlex.fi – 26
reasonable cause	site:opsi.gov.uk – 1 970 site:eur-lex.europa.eu – 421 site:finlex.fi – 23
important reason	site:opsi.gov.uk – 1 site:eur-lex.europa.eu – 320 site:finlex.fi – 19

Hakusana	Hakutulokset
important grounds	site:opsi.gov.uk – 1 site:eur-lex.europa.eu – 362 site:finlex.fi – 1
justified reason	site:opsi.gov.uk – 0 site:eur-lex.europa.eu – 1 130 site:finlex.fi – 50
justified grounds	site:opsi.gov.uk – 34 site:eur-lex.europa.eu – 22 700 site:finlex.fi – 4
valid reason	site:opsi.gov.uk – 46 site:eur-lex.europa.eu – 6 800 site:finlex.fi – 37
substantiated justification	site:opsi.gov.uk – 0 site:eur-lex.europa.eu – 291 site:finlex.fi – 0
weighty reason	site:opsi.gov.uk – 0 site:eur-lex.europa.eu – 2 site:finlex.fi – 63

Lähteitä

United Kingdom Legislation
<http://www.opsi.gov.uk/legislation/uk>

Finlex
www.finlex.fi

VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

EUR-Lex

<http://eur-lex.europa.eu/>

Koonnut

Lakitermityöryhmä (Hanna Aronen, LVM; Riitta Brelih, VNK; Niina Elomaa, VNK; Merja Fleming, VM; Terry Forster, YM; Anna Grönqvist, OM; Jaana Kola, MMM; Päivi Koskelainen, UM; Anu Leppänen, SM)

Yhteystiedot

Valtioneuvoston kanslia

Käännös- ja kielitoimiala

[termineuvonta.vnk\(a\).gov.fi](mailto:termineuvonta.vnk(a).gov.fi)